

Kysin päihdepsykiatrian poliklinikan 3706 lähetekriteerit

Kysin päihdepsykiatrian poliklinikalla tutkitaan ja hoidetaan erikoissairaanhoidoa vaativia päihdepotilaita. Tyypillisesti potilaillamme on päihde- tai lääkeaineriippuvuus ja sen lisäksi somaattinen ja/tai psykiatrinen perussairaus.

Potilaat, joiden pääpäihde on alkoholi, tutkitaan ja hoidetaan pääsääntöisesti perusterveydenhuollon päihdehoitoyksikössä, tarvittaessa yhteistyössä psykiatrisen hoitopaikan kanssa.

Potilaat ohjautuvat päihdepsykiatrian poliklinikan tutkimus- ja hoitajaksolle lääkärin läheteellä. Valtaosa läheteistä tulee perusterveydenhuollosta ja perusterveydenhuollon päihdehoitoyksiköistä, kuten Kuopion Päihdepalvelusäätiöltä, mutta lääkäri voi lähettää potilaan poliklinikan tutkimusjaksolle mistä tahansa terveydenhuollon yksiköstä. Osa muiden erikoisalojen konsultaatiopyynnöistä käännetään suoraan läheteeksi, mikäli konsultaatiopyynnön tietojen perusteella potilaan päihdepsykiatrisen tutkimus- tai hoitajakson tarve on ilmeinen. Vastaanottava taho (Kysin psykiatrian klinikan lähetekeskus ja päihdepsykiatrian poliklinikka) arvioi lähetetietojen perusteella tutkimus- tai hoitajakson tarpeen ja kiireellisyyden, ottaen arviossaan huomioon potilaan kokonaistilanteen. Lähetekäsittelyssä huomioidaan paikallisten toimijoiden työnjako, ja tarvittaessa lähete palautetaan lähettävälle taholle lisäohjeiden kanssa.

Päihdepsykiatrian poliklinikalla 3706 tutkitaan ja hoidetaan mm. seuraavia potilasryhmiä:

- Vaativat päihde- ja lääkevieroitukset, jotka voidaan toteuttaa avohoidossa (alkoholivieroitukset hoidetaan perusterveydenhuollossa tai Kysin somatiikan osastolla)
- Polikliiniset opioidikorvaushoidon aloitukset
- Erikoissairaanhoidoa vaativien opioidikorvaushoidossa olevien potilaiden lääkehoidon toteutus ja seuranta (tällöin päihderiippuvuutta tyypillisesti komplisoi psykiatrinen ja/tai somaattinen sairaus vakavalla tavalla)
- Opioidikorvaushoidossa olevien potilaiden psykiatrinen hoito
- Päihteitä käyttävien raskaana olevien potilaiden polikliininen tutkimus ja –hoito (hoitopaikkaa valitessa huomioidaan mahdollinen hoitosuhde perusterveydenhuollon päihdehoitoyksikköön)
- Päihteitä käyttävien potilaiden polikliinisesti toteutettavat työkykyarviot (työnjako perusterveydenhuollon päihdehoitoyksiköiden kanssa)
- Erikoissairaanhoidoa edellyttävät päihdelääketieteelliset ajokykyarviot
- Päihdepsykiatristen konsultaatiopyyntöjen perusteella Kysin somaattisilla osastoilla hoidossa olevien potilaiden arvio ja hoito heidän sairaalahoitonsa ajan.

Mitä tietoja läheteeseen:

- lähettämisen syy, selkeä kysymyksenasettelu

- kiireellisyysarvio

- esitiedot: somaattiset ja psykiatriset perussairaudet, päihdeanamneesi kattaen kaikki päihteet, psykiatrinen anamneesi (oleelliset asiat), käytössä olevat lääkitykset, nykytilanne ja keskeinen ongelma. Suositeltavaa on kartoittaa myös sosiaalinen tilanne (asuminen, toimeentulo, perhesuhteet, **erityisesti mahdollisten alaikäisten lasten tilanne**), mahdollinen rikosrekisteri ja ajolupa.

- nykytila: somaattinen ja psyykinen status, päihtyneisyys, vieroitusoireet. Pistopaikat ja niiden kunto on tarkistettava iv-käyttöä epäiltäessä.

Huom! Päihtyneisyys ja päihdekäyttö suositellaan todennettavan: hengitysilman/veren alkoholipitoisuus, alkoholinkäyttöä kuvaavat verikokeet (PVK, Alat, Gt, CDT), virtsan/veren huumausainetestaus